Gemeente Oudewater

RAADSVOORSTEL
17R.00887

Indiener: College van burgemeester en wethouders

Datum: 7 november 2017

Portefeuillehouder(s): wethouder J.I.M. Duindam

Portefeuille(s): Sociaal Domein; Participatie Werk en Inkomen

Contactpersoon: G. Kraaijkamp

Tel.nr.: 0620094919 **E-mailadres:** kraaijkamp.g@woerden.nl

Onderwerp: Wijziging gemeenschappelijke regeling Ferm Werk

De raad besluit:

Akkoord te gaan met de voorgestelde wijzigingen zoals opgenomen in het concept wijzigingsbesluit (bijlage 1) en het overzicht van wijzigingen (de was-wordt lijst, bijlage 2)

Inleiding:

Eind 2015 hebben de gemeenten Woerden, Bodegraven-Reeuwijk, Montfoort en Oudewater besloten tot wijziging van de (tekst van) de Gemeenschappelijke Regeling Ferm Werk. Aanleiding was de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen en enkele tekortkomingen in de bestaande tekst. Meer principiële wijzigingen zijn toen niet doorgevoerd opdat hierover nog verder overleg kon plaatsvinden met de deelnemers, ook vanwege de samenhang met een evaluatie van de governancestructuur van Ferm Werk.

In de voorgaande periode is in het dagelijks en algemeen bestuur Ferm Werk gesproken over aanpassing van de governancestructuur en de Gemeenschappelijke Regeling. De besprekingen over de begroting Ferm Werk 2018 hebben deze discussie enigszins vertraagd, maar ook een andere wending gegeven. In afwijking van eerdere gedachten wordt nu niet voorgesteld de governancestructuur te wijzigen. Het opheffen van de naamloze vennootschap zou structureel leiden tot extra kosten. Daarnaast zou opheffing betekenen dat ook de Raad van Commissarissen zou ophouden te bestaan. De RvC wordt gezien als een gremium dat bij uitstek de continuïteit van de organisatie voor ogen kan houden

In bijlage 2 zijn de wijzigingen overzichtelijk opgenomen in een was-wordt-lijst. De wijzigingen zijn daar verdeeld in een drietal soorten, die met verschillende kleuren zijn gemarkeerd:
- In blauw: voorgestelde technische wijzigingen
- In geel: voorgestelde tekstuele wijzigingen om de duidelijkheid en begrijpelijkheid te bevorderen
- In paars: wijzigingen van formeel juridische / bestuurlijke aard.

Ook de artikelsgewijze toelichting is conform de wijzigingen van de artikelen van wijzingen voorzien.

De bevoegdheid van de raad komt voort uit de volgende wet- en/of regelgeving:

De raad is bevoegd om over dit voorstel een besluit te nemen op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (artikel 1).

Beoogd effect:

Met de voorgestelde wijziging wordt beoogd dat in (de tekst van) de Gemeenschappelijke Regeling Ferm Werk op eenduidige wijze is beschreven welke taken en bevoegdheden op welke wijze in de organisatie Ferm Werk zijn belegd en hoe de uitvoeringsorganisatie en de deelnemers samenwerken om de betreffende taken op efficiënte manier voor de inwoners uitvoeren.

Argumenten:

De voorgestelde wijzigingen hebben betrekking op verschillende onderdelen en artikelen van de Gemeenschappelijke Regeling. Samengevat zijn de overwegingen om de raad voor te stellen wijzigingen aan te brengen, de volgende.

Het onderscheid tussen basis en aanvullende dienstverlening kan eenduidiger
In de regeling wordt gesproken over basis en aanvullende dienstverlening. Tot de basisdienstverlening behoren de wetten en regelingen die alle gemeenten door Ferm Werk laten uitvoeren. De bevoegdheden ten aanzien van die regelingen zijn door de gemeenten volledig overgedragen aan Ferm Werk. Gemeenten kunnen er daarnaast voor kiezen om taken en regelingen over te dragen die behoren tot de aanvullende dienstverlening. Voor twee van die regelingen geldt ook dat alle bevoegdheden worden overgedragen: de Wet inburgering en de Declaratieregeling.
Uitvoering van de Wet inburgering is door alle gemeenten overgedragen. Dit betreft overigens uitsluitend de handhavingstaak ten aanzien van verplichtingen van mensen die vóór 2013 inburgeringsplichtig zijn geworden. Voorgesteld wordt deze (uitstervende) taak te scharen onder de basisdienstverlening (zie artikel 5 lid 1).
Aangezien de gemeente Bodegraven-Reeuwijk niet deelneemt aan de Declaratieregeling en de gemeente Woerden recent heeft besloten deze regeling te hervormen, wordt voorgesteld om met betrekking tot deze taak de bevoegdheden meer naar de gemeenten te verschuiven (artikel 5 lid 4). Daarnaast wordt voorgesteld om de aanvullende dienstverlening globaler te omschrijven. Voor alle aanvullende dienstverlening geldt dat het gaat om overdracht op basis van mandatering van uitvoerende taken.

Vervanging van een afwezig DB-lid is niet logisch geregeld
In de regeling is vastgelegd dat de raden de leden van het algemeen bestuur benoemen en tevens voor ieder lid een vervanger. In geval van afwezigheid van een DB-lid echter is bepaald dat deze wordt vervagen door een ander DB-lid. Daarbij staat dan nog de onduidelijke toevoeging dat het gaat om 'een langere periode van afwezigheid'. In feite echter volgt uit de aanwijzing van de vervanger in het AB dat deze rol ook betrekking heeft op de afvaardiging van het bewuste AB-lid in het DB. Volledigheidshalve wordt voorgesteld om in de regeling te vermelden dat een afwezig DB-lid wordt vervagen door degene die als zijn vervanger voor het AB is aangewezen (artikel 11 lid 5).

Het is logisch om de adviserende rol van de RvC expliciet te vermelden
In de bestaande governancestructuur is al vele jaren een naamloze vennootschap opgenomen. Deze heeft een raad van commissarissen die tevens een adviserende rol heeft naar het bestuur van de GR. De waarde van deze adviesrol van de RvC is mede reden om de huidige governancestructuur niet te wijzigen. Er wordt voorgesteld om de adviserende rol van de RvC naar get bestuur van de GR expliciet te vermelden in de tekst van de regeling (artikel 15 lid 3).

De communicatie vanuit Ferm Werk richting deelnemers behoeft verheldering
Gemeenten worden periodiek of op verzoek geïnformeerd over de door Ferm Werk uitgevoerde taken. De afspraken hierover zijn in de voorgestelde tekst verhelderd. Verduidelijkt is dat het algemeen bestuur (dat in beginsel alle overgedragen bevoegdheden toekomt) deze informerende taken overdraagt aan het dagelijks bestuur. Verder is vastgelegd dat de informatie steeds aan het college wordt gericht, ook als het om stukken gaat die uiteindelijk bij de raad terecht moeten of kunnen komen (artikel 13 lid 4 en artikel 16).

Voor de financiële kaders is de begroting leidend
In de huidige tekst is bepaald dat rijksmiddelen die de gemeenten ontvangen één op één worden overgedragen aan Ferm Werk. Ten aanzien van de middelen voor uitvoeringskosten is dit een moeilijk te hanteren begrip. En dat geldt zeker na invoering van de Participatiewet ook voor veel cliëntgebonden kosten. Het vroeger bestaande participatiebudget is immers opgenomen in de middelen voor het sociaal domein. Het is daarom zuiverder om de bedragen die de gemeenten aan Ferm Werk moeten overmaken te baseren op de begroting. De rijksmiddelen vormen hiervoor voor de gemeenten de dekking. Vanuit deze redenering is artikel 22 van de regeling overbodig. Voorgesteld wordt dit artikel te schrappen.
In aansluiting hierop is ten behoeve van een betere aansluiting van de begrotingscyclus van Ferm Werk met die van de gemeenten in artikel 23 het proces van de begrotingscyclus verder uitgewerkt. In het artikel komt het woord kaderbrief niet terug omdat niet alle gemeenten daaraan even veel waarde hechten.

De huidige verdeling van de uitvoeringskosten over de deelnemers is niet langer houdbaar
Tijdens het proces naar vaststelling van de begroting voor 2018 is gebleken dat de manier waarop tot nu toe de uitvoeringskosten worden verdeeld (juridisch) niet meer voldoet. Vanuit de gedachte dat de samenwerking in het sociaal domein per gemeente verschillend is georganiseerd, vragen gemeenten ook om verschillende dienstverlening en inzet van Ferm Werk. Dit vraagt om een andere kostenverdeelsystematiek (artikel 24 lid 4).

De rol van verschillende gremia ten aanzien van wijziging, toe- en uittreding kunnen verhelderd
De huidige tekst van de GR bevat ten aanzien van toe- en uittreding en wijziging van de regeling enkele onduidelijke/onlogische elementen. In de voorgestelde tekst worden die bepalingen gestroomlijnd waarbij uitgangspunt is dat voorstellen worden gericht aan het algemeen bestuur. Zo'n voorstel zal altijd via het dagelijks bestuur lopen op grond van de aan het DB toebedeelde taken. Na instemming van het algemeen bestuur kunnen de (colleges en raden van de) deelnemende gemeenten hierover besluiten (artikel 27).

Het afzien van het aanpassen van de governancestructuur en de zitting van raadsleden in het algemeen bestuur
De discussie over deze elementen had vooral ook betrekking op de vraag hoe de raden van de deelnemende gemeenten invloed kunnen uitoefenen op het beleid van Ferm Werk. Enerzijds heeft dit betrekking op de totstandkoming van verordeningen. De gedeelde opvatting in het algemeen bestuur van Ferm Werk is dat er goede ervaringen zijn met het onderbrengen van de verordenende bevoegdheden bij Ferm Werk. Hier spelen veelal technisch-juridische aspecten een rol die expertise vereisen die bij de deelnemende gemeenten minder aanwezig is.

Anderzijds is geconstateerd dat de behoefte van raden aan regie op het beleid vooral betrekking heeft op de rol van de raad in de P&C cyclus. Op dat punt zijn verbeteringen voorgesteld die zijn vastgelegd in artikel 23. Op de voorgestelde wijze kunnen de raden elk jaar invloed uitoefenen op de inzet van instrumenten en de (financiële) middelen die daarvoor nodig zijn.

Om deze redenen heeft het algemeen bestuur als standpunt ingenomen dat het beter is om de huidige constructie op dit punt te handhaven. Het overdragen door de raden van hun verordenende bevoegdheden aan Ferm Werk impliceert dat de raden (samen met de colleges) de gemeenschappelijke regeling treffen en in het verlengde daarvan ook uit hun midden elk een lid in het algemeen bestuur benoemen.

In het algemeen bestuur is wel geconstateerd dat het van belang is de rol van de raadsleden in het algemeen bestuur te versterken. De gemeenschappelijke regeling biedt daarvoor ook ruimte. Overwogen is om de stemverhouding te wijzigen zo dat ieder lid een eigen stem krijgt. De discussie hierover in het algemeen bestuur is nog niet afgerond. Het algemeen bestuur heeft het besluit over deze wijziging in de stemverhoudingen daarom uitgesteld. Te zijner tijd wordt aan de nieuwe gemeenteraden de gelegenheid geboden om een besluit hierover te nemen.

Kanttekeningen:

De voorgestelde wijzigingen betreffen vooral tekstuele en technische wijzigingen. De bestaande governancestructuur blijft gehandhaafd alsmede de vertegenwoordiging van de raden van de

deelnemers in het algemeen bestuur. De raad van Oudewater heeft tot nu toe afgezien van vertegenwoordiging in het algemeen bestuur. Wanneer de voorgestelde wijziging van de gemeenschappelijke regeling door de raad wordt vastgesteld is het gevolg dat de raad van Oudewater ook een lid van de raad moet afvaardigen naar het algemeen bestuur.

Financiën:

Aan wijziging van de tekst van de gemeenschappelijke regeling zijn geen directe financiële consequenties verbonden. Voor een individuele deelnemer (gemeente) kan de wijziging van de kostenverdeelsystematiek geringe financiële gevolgen hebben. Hierover heeft het algemeen bestuur inmiddels separaat een besluit genomen in zijn vergadering van 21 september. Het algemeen bestuur heeft er toen mee ingestemd dat de nieuwe kostenverdeelsystematiek vanaf 2017 wordt toegepast.

Uitvoering:

Het besluit van de raad wordt ter kennis van het algemeen bestuur Ferm Werk gebracht. Indien alle raden van de deelnemende gemeenten akkoord zijn met de voorgestelde wijzigingen, neemt het algemeen bestuur overeenkomstig een besluit.

Communicatie:

De wijziging van de gemeenschappelijke regeling wordt officieel bekendgemaakt in de Staatscourant.
De inhoud van de regeling is voor iedereen vindbaar op Overheid.nl. Ferm Werk zorgt dat daar de geconsolideerde versie beschikbaar is. Ook zorgt Ferm Werk dat de geactualiseerde regeling wordt gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel.

Samenhang met eerdere besluitvorming:

Nvt

Bijlagen:

1. Concept wijzigingsbesluit gemeenschappelijke regeling Ferm Werk (besluit te nemen door algemeen bestuur op basis van besluiten raden van de deelnemende gemeenten) (17.020989)
2. Overzicht voorgestelde wijzigingen (was-wordt lijst) (17.020990)
3. Rapportage Stibabo met betrekking tot governancestructuur: Quick scan GR Ferm Werk en Ferm werk NV (17.020913)
4. Raadsbesluit wijziging gemeenschappelijke regeling Ferm Werk (17R.00892)

De indiener:

Het college van burgemeester en wethouders,

De wnd. secretaris

ir. W.J. Tempel

De burgemeester

mr. drs. P. Verhoeve